

טיב התקלה הילה

נס"ד

דער בלעטל

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' אויף אידיש

בנשיאות נורנו ורבו הרר"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

חג הפסח

ט"ז ניסן תשפ"ו

ד' צייטן לויט אופק הישלים

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג 6:23

מוצ"ש"ק 7:37

ר"ת 8:16

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוה"ת א' 8:49

סוה"ת ב' 9:32

סוה"ת א' 8:49

סוה"ת ב' 9:32

גליח מס':

ק"פ
שנה

ליל שימורים הוא לה'

די גרויסע אור און די קדושה פון

די הייליגע סדר נאכט

מיט א התרוממות קדושה גרייט זיך כלל ישראל צו פראווענען דער הייליגער סדר נאכט, די גרויסע נאכט, דער ליל שימורים וואס הקב"ה האט אונז געגעבן א מתנה, סיי יענע יאר ווען מען איז פויגש ארויס פון מצרים און סיי אויף שפעטערדיגע דורות, ביז צום היינטיגן דור.

מערערע רמזים איז געזאגט געווארן אויף די געהויבענע נאכט און די אויסטערלישע קדושה און קראפט וואס זי פארמאגט און ווי אזוי א איד קען זיך דערהייבן אין איר מעלה מעלה.

אין די קומענדיגע שורות וועלן מיר זיך אריינלאזן אין א ברייטערע שמועס איבער די גרויסקייט און די קדושה פון די לעכטיגע נאכט און וואס אלץ קומט אראפ אין איר.

לאמיר אנהייבן די שמועס מיט א געדאנק וואס ווערט פאראגעברענגט אין ספה"ק 'בית אהרן'. אין זיינע שמועסן ארומערנדיג איבער די גרויסקייט פון די נאכט, איז ער מדייק דער לשון הפסוק און ווי אזוי פון דער פסוק אליין דערקענט זיך די גרויסע קדושה פון די נאכט און פון דער יום טוב.

ווען די תוה"ק רעדט ארום איבער די קדושת הזמן והלילה איז דער לשון הפסוק [שמות יב, מב] ליל שימורים הוא לה' להוציאם מארץ מצרים.

ווען מען טייטשט אפ די ווערטער באמערקט מען אז די תוה"ק באנוצט זיך נישט מיט א לשון עבר אז די געשעענישן איז שוין געווען. ער זאגט זאגט נישט ליל שימורים הוא לה', אשר הוציאנו מארץ מצרים, ער באנוצט זיך מיט א לשון עתיד, להוציאם מארץ מצרים.

דער לשון איז נישט קיין צופאל. מיט'ן נוצן אזא סארט לשון וויל די תוה"ק ארויסגעבן דער מהות פון די טעג, אז די געהויבענע טעג איז נישט קיין פאראנגענהייט, נאר א לעבעדיגע זאך, א צייט וואס לעבט מיט אונז און גייט מיט אונז איבעראל, אז אויך היינטיגע צייטן, בימים ההם, איז עס ווי בזמן הזה, אז די כח פון 'ציאה' איז נאך דא מיט אונז היינט אויך.

ענדליך צו דעם באטאנט אויך דער הייליגער בעל ההפלאה זי"ע אין זיין ספר הק' 'פנים יפות'. ער שטעלט זיך דארט אויף די ווערטער פון דער בעל ההגדה וואס שמועסט אויס דער חוב פון דער סיפור און די ציאה און באנוצט זיך מיט'ן לשון 'בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו יצא ממצרים'.

עס שטייט נישט 'וצאנו' ממצרים מיט א לשון עבר, נאר 'ציאה' בלשון הזה, ווייל די ציאה איז ממש יעצט, אז יעצט גיין מיר ארויס פון מצרים, אין יעדן דור גייען מיר ארויס פון מצרים, ווייל יעדע יאר גייען מיר צוריק צו דער אמאליגער מצב, מיר גייען פון פריש ארויס פון מצרים.

יעדער איד האט זיך זיין 'מיצר', אן ארט וואו ער איז זיך 'מיצר' ודואג, א געוויסע נקודה וואו ער איז געבינדן צו מצרים און צו די מצריש'ע געגנט און פון די נקודה גייט ער ארויס אין די נאכט.

די בחינה איז אויך מרומם אין דער לשון הפסוק אין די תוה"ק. ווען די תוה"ק געבט דער ציווי אז מ'זאל געדענקען דעם טאג - זאגט ער אונז אין מיט'ן לשון [שמות יג. ג] [זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים] - אז די ציאה קומט יעצט פאר, עס געשעט יעצט, ווי דער היינטיגער טאג, אז אויך יעצט זענען מיר

טיב הפרשה

זוכה צו די אורות און צו די רחמים מרובים, וואס האט געלאכטן אין מצרים, אין די צייט פון די יציאה, אז אויך היינטיגע צייטן זענען די בחינות דא מיט אונז און געבן אונז די כוחות ארויסצוגיין פון איר שלמות.

די יציאה פון מצרים - ממידת הרחמים

ווען מען איז זיך מתבונן אין די ניסים וואס הקב"ה האט געמאכט ביים ארויסגיין פון מצרים זעט מען אז דער שורש פון די ניסים און דער עצם יציאה איז געווען ממידת הרחמים.

דער רבוש"ע האט מעורר די מידת הרחמים און מיט דעם האט ער ארויסגעצויגן כלל ישראל. די גלות מצרים איז געווען מצד הדין, און מצד הדין וואלט מען געדארפט בלייבן אין מצרים ביז ווען עס געדיגט זיך די 400 יאר גלות, אבער הקב"ה האט מקדים געווען די יציאה, ווייל הקב"ה האט זיך מרחם געווען אויפ'ן כלל ישראל און נישט קענענדיג צוקוקן איר פיין און ווייטאג האט ער ארויסגעצויגן כלל ישראל פאר די צייט.

מיט דעם דערהער פארשטייט מען אויך די טענה פון פרעה פארוואס ער האט נישט געוואלט ארויסלאזן די אידן. דער רשע פרעה האט געזען מיט זיין כח הטומאה אז כלל ישראל איז אונטער זיינע הענט נאך 200 יאר און וועגן דעם האט ער זיך געשטארקט קעגן משה רבינו און נישט געוואלט ארויסלאזן די אידן פון מצרים.

די בחינה איז אויך מדוייק אין דער לשון וואס פרעה האט גענוצט ווען משה מיט אהרן זענען געקומען צו אים און אים געזאגט אז ער זאל ארויסלאזן די אידן פון מצרים. ווען פרעה האט געהערט די בקשה פון די אידן האט ער געענטפערט פאר משה רבינו אז עס איז נאכנישט געקומען די צייט אז די אידן זאלן ארויסגיין פון מצרים.

משה רבינו האט אויפגעטרעט פאר פרעה, אז מצד הדין איז נאכנישט געקומען די צייט אבער מצד די מידה פון רחמים מוז ער ארויסלאזן די אידן פון מצרים.

דער רשע פרעה האט נישט געוואוסט פון אזא זאך ווי די מידת הרחמים.

כידוע און ווי דער אר"י הק' ברענגט אראפ אין שער הכוונות [דרושי פסח א'] אז דער שם הוי"ה ווייזט אויף מידת הרחמים און דער שם אלקים ווייזט אויף מידת הדין, ווייל דער שם האלקים באטרעפט כמנין הטב"ע, און דאס האט פרעה געזאגט: "לא ידעתי את ה' - איך קען נישט אזא סארט הנהגה פון ה' - די מידת הרחמים, ביי מיר איז נאר דא די מידת הדין, און די מידת הדין און די 'טבע' זאגן מיר אז עס איז נאכנישט אנגעקומען די צייט פון די 'ציאה'.

כדי צו איבערווייזן פאר פרעה אז עס איז עקזיסטירט יא אזא זאך ווי די מידת הרחמים האט הקב"ה געברענגט אויף פרעה די צען מכות, ביז ווען פרעה מיט די מצרים האבן אנערקענט אין דעם. עס איז אנגעקומען צו די בחינה ווי עס שטייט אין פרשת שמות [ז. ה] וידעו מצרים כי אני ה'.

א נאכט אן קיין מידת לילה

די מידת הרחמים האט זיך אנגעהויבן ביי די צען מכות, אבער זי האט געגערייכט א י ר ק לימאקס אין דער גרויסער און דער הייליגער נאכט פון

טיב המערכת

צווישן חמץ און מצה

עס איז דא א ווארט בשם צדיקים אז דער אונטערשייד צווישן מרירות און עצבות איז ווי א דינע פאָדים, נאר אויב אזוי וועט מען פרעגן, וויאזוי קען א מענטש וויסן צי ער איז במרירות אדער בעצבות? איז דער תירוץ, אז מען זאל נוצן דעם סימן, אז אויב זעט מען אז די תוצאות וואס קומען ארויס פון די ביטערניש זענען געגאטיוו, דאס מיינט אז עס טוט אים צוברענגען צו עצלות און עס פעלט אים חשק צו עבודת השם, איז דאס א סימן אז עס איז בלויז עצבות, און דעריבער זאל מען טרעפן א וועג זיך צו ראטעווען פונעם יצר הרע וועלכער וויל שטרויכלען דעם מענטש מיט אט די שלעכטע מדה, וואס פון איר קומט ארויס שארן און פארניכטונג. רחמנא ליצלן. אבער אויב איז עס גורם אז דו זאלסט זיך מזרז זיין צו מקבל זיין עול מלכות שמים, מיט די מחשבה אז מאי יהוי הוי, ומפאן ואלף השבנא, איז עס א סימן אז דאס איז ביטערניש וואס קומט מצד הקדושה.

אט די בחינה איז אויך מרומם צווישן די חמץ און מצה, ווייל דער אונטערשייד צווישן חמץ און מצה איז אויך נישט קענטליך צום שארן און פארניכטונג. רחמנא ליצלן. ווייל מצה פונקט ווי חמץ איז צוזאמגעשטעלט פון מעל און וואסער, און אזוי אויך די ווארט 'מצה' און די ווארט 'חמץ' זענען צוזאמגעשטעלט כמעט פון די זעלבע אותיות, און דער אונטערשייד צווישן זיי איז נאר מיט די קליינע פינטל וואס באהעפט און פארוואנדלט דעם חמץ אין א חמץ. און טראצדעם וואס דער אונטערשייד צווישן זיי איז זייער קליין, טוישט עס דער זאך צו גאנץ אן אנדערע מציאות, ווייל ווען מען עסט די מצה אום פסח איז מען מקיים דערמיט א מצות עשה, און אויב חס והלילה ווערט געגעסן חמץ אום פסח איז מען עובר אויף א מצות לא תעשה וואס דער עונש דערפאר איז כרת, רחמנא ליצלן.

און וואס איז טאקע דער חילוק צווישן מצה און חמץ? די מצה ווערט געשאפן זייער שנעל און מען לאזט עס נישט אפ אפילו פאר א רגע, נאר מען וועלנערט עס אויס זייער דין און מען באקט עס גלייך, און דעריבער ווערט עס נישט חמץ נאר עס בלייבט כשר פאר די מצוה פון מצה. אנדערש איז דער חמץ, וואס איז געמאכט פון טייג וואס מען האט עס געלאזט אויפגיין רואיג, און מען האט זיך נישט געאילט בשעת מען האט עס געבאקן, און דאס האט צוגעברענגט אז עס זאל זיין חמצ'דיג און אומפאסיג פאר די מצוה פון מצה.

ועען מיר אז דער אונטערשייד צווישן חמץ און מצה איז די זעלבע ווי דער אונטערשייד צווישן מרירות און עצבות, ווייל די תוצאות פון עצבות איז דאך עצלות, וואס דאס איז מרומם אין חמץ וואס צוליב די עצלות איז עס געווארן חמץ. און די תוצאה פון מרירות איז דאך זריזות, וואס דאס איז מרומם אינעם מצה וואס ווערט געמאכט מיט זריזות.

און א רמז איז דא אין דעם אויפן ענין פון זריזות און עצלות, וואס דאס ווייזט אויפן מציאות פונעם מענטש, אז אויב דער מענטש איז פלינק [זריז] צו עבודת השי"ת, איז דאס א סימן אז ער האט א פאזיטיווע מציאות, אבער אויב ער איז פויל אין דעם, איז כאטש וואס צום סוף איז ער מקיים דער חוב וואס ליגט אויף אים, פונדעסטוועג ליגט אויף אים א חוב אויסצורייסן דעם שאור שבעיה וואס געפינט זיך אין אים.

(עפ"י טיב המועדים - פסח)

מען קען הערן שמועס'ן און דרושן פון מורנו ורבנו שליט"א - אין א עקסטערע נומער
אידיש: 073-2951321 לשה"ק: 073-2951320

טיב הודעות

הרוממות הישלים לויט אופק הישלים | פסח - ט"ז ניסן תשפ"ו

פסח.

אין די נאכט האט זיך הקב"ה בכבודו ובעצמו ארומגעדרייט אין מצרים און אומגעברענגט די מצרים און נוקם געווען די נקמה פון כלל ישראל אין די מצרים.

א שטיקל מושג איבער די קדושה און די גרויסקייט פון די נאכט איז מגלה דער הייליגער מאור ושמש אין פרשת בא. ער שטעלט זיך אויף דעם אז מיר ווייסן דאך אז דער נאכט איז א צייט פון פינסטערניש, א צייט ווען די מייקיקע זענען שולט אויף די וועלט און אז עס טוישט זיך נאר בחצות הלילה אז פון 'חצות הלילה' הייבט אן שיינען די מידת הרחמים.

מחאי טעמא ווערט טאקע 'חצות' הלילה אנגערופן מיט'ן לשון 'חצות', ווייל חצות איז מלשון צעטיילן. ווען עס קומט אן די צייט פון 'חצות הלילה' ווערט די נאכט צעטיילט אויף צוויי. ביז די הערשט די מידת הדין אויף כלל ישראל, און פון דארט און ווייטער הייבט אן שיינען די מידת הרחמים אויף די וועלט.

אבער דאס אלעס געשעט יעדע נאכט. אן אויסנאם איז די נאכט פון פסח. אין די נאכט, מחמת גודל החביבות פון הקב"ה צום כלל ישראל האט דער רבוש"ע מהפך געווען די סדר הבריאה, און אויך די ערשטע אלבע נאכט אין כולו ורחמים וחסדים. די בחינה איז אויך מרומז אין די תוה"ק. ווען משה רבינו איז געקומען צוגיין צו פרעה און אים אנגעווארענט איבער די מכה פון בכורות, האט הקב"ה אים געזאגט [שמות יא, ד] בזה הלשון: "כה אמר ה' כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים".

דער רבוש"ע האט געהייסן משה רבינו אז ער זאל נישט זאגן 'חצות הלילה', ווייל די נאכט איז נישט דא קיין 'חצות' ווי יעדע נאכט, און אז די צייט וואס עס גייט געשען איז 'חצות', אין די צייט ווען געווענליך צעטיילט זיך די נאכט אויף צווייען.

וכאן הן שואל ומבקש - אויך היינטיגע צייטן!

די געוואלדיגע חסדים מגולים און די אורות וואס קומט אראפ די הייליגע נאכט איז נישט נאר געווען אין יעדער צייט, נאר אויך היינטיגע צייטן מידי שנה בכלל. בשנה קומען אראפ די הייליגע אורות און באגלויבן כלל ישראל.

עס איז יודע אז דער הייליגער תפארת שלמה זי"ע האט מידי שנה בשנה, איידער ווען ער האט זיך געוועזט צום סדר נאכט, זיך געשטעלט מתפלל זיין א לאנגע תפילה למען הכלל והפרט.

די זעלבע איז אויך געווען די שטייגער ביי אנדערע צדיקי אמת וועלכע האבן מעורר געווען די ארומיגע איבער די געוואלדיגע עת רצון וואס עס קומט אראפ אין אזא צייט, און אז די שערי שמים עפענען זיך און אז א איד קען פולען ביי איר אלעס וואס ער דארף און איז אנגעוויזן אויף דער "וכאן הן שואל", און ווען א איד קומט אן צו איר קען ער עפענען זיין הארץ און זיך אויסבעטן ביי השי"ת ווי א קינד בעט זיך אויס ביי זיין טאטע און וויינט זיך אויס אויף די שוועריגקייטן וואס ער גייט אריבער.

באזונדער איז יודע די סגולה פון דער שרייען ביי 'ונצעק', אז ביי איר קען מען אויסשרייען און אויסוויינען אלע מצרים און ענגשאפטן און לויז ווערן פון איר, און אז אסאך אידן האבן געזען גרויסע זאכן נאך דעם וואס זיי האבן זיך אויסגעוויינט אין די נאכט, אויסשרייענדיג זייער ווייטאט מעומק הלב פאר הקב"ה, ווייל אין אזא נאכט זענען די שערי שמים אפען און מען קען ממשיך זיין גרויסע זאכן די נאכט.

זאל הקב"ה העלפן אז מ'זאל זוכה זיין אויסצוגיין די הייליגע טעג און זיך דערהייבן אין זיי און זוכה זיין צו פולען גרויסע זאכן אין די הייליגע טעג.

טיב השגחה

מעשיות אויף השגחה פרטית געשידן דורך ליינערס

א צובראכענע פרידזשידער - א לעבעדיגע באבע

איינס פון די קריטישע געברויכן וואס א אידישע שטוב מוז האבן צו קענען פונקציאנירן און זיך קענען גרייטן באצייטנס אויף שבת קודש און אויף די ימים טובים, איז א פרידזשידער וואס ארבעט פלין און גוט.

עס איז אזוי ביי א קליינע שטוב, און קל וחומר ווען מען רעדט פון א גרויסע שטוב.

ברוך ה' אז מיר זענען א שטוב פון 13 לעכטיגע קינדערלעך, א טייל פון זיי זענען שוין חתונה געהאטע און זיי קומען צוגאסט ביי אונז יעדן שבת.

דער אהערשטעלן א שבת'דיגע סעודה פאר אז ציבור גייט געבינדן פון גרויסע הכנות. די הכנות גייט שוין אריין אין שוואונג מיט דארנעשטאג אינדערפרי און דא קומט דער פרידזשידער שטארק צונגין, אז מען זאל קענען אין איר פלאצירן די עסנווארגן און די סאלאטן לכבוד שב"ק.

עס איז שוין געווען שפעט ביינאכט ווען איינער פון די קינדער האט באמערקט אז די פרידזשידער ארבעט נישט. עס מאכט נישט קאלט, די עסנווארגן אין איר זענען כמעט ווארעם.

נישט וויסנדיג וואס צו טון, אויס מורא אז די גאנצע ליל נישט'דיגע הארעוואניע וועט גיין לטמיון, האט איינער פון די קינדער ארויפגעברענגט א געדאנק אז מען זאל אריבערנעמען די עסן צו די פרידזשידער פון די באבע.

די באבע, מיין מאמע, איז אן אלמנה, זי וואוינט בשכונות פון מיין שטוב, עטליכע טירן אפגערוקט פון מיין שטוב און מיר זענען שטענדיג געסט ביי איר אין שטוב, מיר גייען אריין אהין און ארויס אין די שטוב, און קיין שטער.

מיר האבן געוואוסט אז זי שלאפט שוין אזא צייט, אבער מיר האבן געוואוסט אז אויב מ'מאכט נישט קיין איבריגע רעש וועט זי נישט הערן ווי מיר קומען אריין און ווי מיר גייען ארויס.

מיר האבן אנגעלאדענט די זאכן און זענען ארויס צו איר שטוב.

מיר קומען אריין ביי איר אין שטוב און איך שפיר א שמעק פון גאז, איך האב זיך געוואונדערט וואס קען עס זיין. איך בין גלייך צוגעגאנגען צו די געזר רענטש און איך האב געבאפט א שרעק. צוליב אן אומבאקאנטע סיבה איז די גאז געווען אפען, עס האט געהאלטן אין איין רינען גאז.

מיין פאטער, אן עלטערע פרוי, האט א שוואכע חוש הריח, זי שפירט נישט אז די גאז רענטש, איך האב אנגעהויבן גיין און האבן געשט און דא געשען די נישט וויסנדיג ווילאנג עס גייט גאז בין איך אריין אין שלאפצימער און איר אופגעוועקט צו זען צו זי איך אקע. עס האט זיך ארויסגעשטעלט אז זי איז פריש און געזונט.

איך האב געדאנקט הקב"ה אז מיר זענען אנגעקומען אין די ריכטיגע מינוט, אז די פרידזשידער שוועריגקייט האט צוגעברענגט אז מען זאל טרעפן אז זי איז געזונט און שטארק.

די מעשה ענדיגט זיך נישט דא. צומארגענס האבן מיר נאכאמאל רינגעליכערהייט אונטערגעוועט די פרידזשידער צו עס ארבעט צי נישט. מיין בני בית האט עס איבערגעקוקט און זי האט גע'טענה'ט "חיוקים" אז די פרידזשידער ארבעט ערפערקט, אז די גאנצע מחשבה אז עס איז ארבעט נישט אין גרייזיג.

איך בין נאכאלץ געווען אומראויג. איך האב אנגעקלינגען א טעכניקער, איך האב אים געבעטן ער זאל אריבערקומען צו מיר אין שטוב, ער איז אריבערגעקומען און איבערגעקוקט די פרידזשידער און גע'טענה'ט אז עס ארבעט פלין.

"פון הימל האט מען ענק פארנארט, איר זאלט מיניען אז עס ארבעט נישט, אז איינער מאגט זאל ניצול ווערן פון א שרעקליכע טראגעדיע", האט דער טעכניקער גע'טענה'ט נאכן הערן די מעשה.

[צ'רצ'ר צ'רצ'ר צ'רצ'ר צ'רצ'ר צ'רצ'ר צ'רצ'ר צ'רצ'ר צ'רצ'ר צ'רצ'ר]

די פאראינטערדיקע צו מיט טיילן מזכה זיין את הרבים מיט מעשיות פון השגחה פרטית זאל שיקן צו ר' שמחה סמואלס אין פקס: 15326517922

טיב המועדים

די עץ ביעור חמץ - דער קנין פון גוטע מידות אין די הייליגע טעג פון פסח

זרה פארערט זיך א מעשה, עס איז נישט גענוג מיט די מחשבה.

די סיבה דערביי איז, ווייל ביידע, סיי עבודה זרה און סיי די תאוה אדער די גאווה, איז קונה שביחה ביי א מענטש.

עס זעצט זיך אריין אין הארץ און עס גייט נישט ארויס גרינג. אויסער וואס מ'דארף עס אויסרייסן מיט די הארץ דארף אויך געטון ווערן א פעולה ביי איר און דיאן געשעט מיט מעשה, ווי דער הונד שרייבט [מצוה טז] אז די מענטשליכע הארץ ווערט נאכגעשלעפט נאך די זאכן וואס ער טוט, און אז וועגן דעם פארערט זיך א מעשה, עס איז נישט גענוג מיט א מחשבה.

פסח - די יום טוב פון הכרת הטוב
נאך א גוטע מידה וואס דער יום טוב לערנט אונז און מען קען עס קונה זיין אין די טעג, איז די הייליגע מידה פון הכרת הטוב.

די חשיבות פון 'הכרת הטוב', איז נישט נאר ווייל זי איז א גוטע מידה, א מענטשליכער זאך, די מידה פון הכרת הטוב איז אסאך העכער ווי א 'מידה', עס איז דער יסוד פון אלעס און גאנץ אידישקייט איז אנגעהאנגען אין איר.

מיר טרעפן אז חז"ל זאגן שוין אז די שורש פון די ערשטע חטא אין די בריאה איז געווען א פרייה אין די מידה פון הכרת הטוב. ווען השי"ת האט געפרעגט אדם הראשון פארוואס ער האט גענידעט אים אכער נתנה עמדי - די 'האשה' איז דערהייב געווען (בראשית ג:יב): 'האשה אשר נתנה עמדי היא נשתי איתי ויאכל', און רש"י אויפ'ן ארט זאגט אז דא האט אדם הראשון כופר געווען בטובה וואס הקב"ה האט אים געגעבן זאגנדיג דער לשון 'האשה' אשר נתנה עמדי - די פרוי וואס דו האסט מיר געגעבן און נישט מכיר געווען אין די טובה אז הקב"ה האט אים געגעבן נאך איינעם מיט וועמען זיך צו טיילן זאגן 'אשר נתנה עמדי' און ווי עס מבואר אין ספרי קודש איז דאס געווען דער שורש פון אלע רעות אין די וועלט.

אין די יום טוב פון פסח איז א זמן מוכשר זיך מרגיל צו זיין אין די מידה פון הכרת הטוב און עוקר זיין פון זיך די 'כפיית

פון דער יסודות פון א איד איז מידות טובות.

דער מענטש ווערט געבוירן מיט שלעכטע מידות און ער דארף זיי אויסווארצלען פון זיך.

נאר אז ער ווארצעלט אויס די שלעכטע מידות פון זיך איז ער זוכה צו ווערן אן אדם השלם.

די עבודה פון די מידות איז א שטענדיגע עס איז אייביג קיים, אבער ביתר שאת איז זי א פליכט אין די טעג פון פסח, א צייט ווען עס איז מער מסוגל ווי אייביג אויסצורייסן די שלעכטע מידות פון זיך.

אין די קומענדיגע שורות וועלן מיר זיך באקענען מיט די סגולה פון די טעג אויסצורייסן שלעכטע מידות פון זיך.

שריפת חמץ - די שריפת פון גאווה ותאוה

לאמיר אנהייבן מיט די הייליגע מצוה פון ביעור חמץ.

יעדן ערב פסח וועלן אלע אידן אנצינדן א פייער. מיט א ברען און א חיות דקדושה, וועט מען בשמחה אריינזאפן די חמץ אין פייער.

מ'פארברענט די חמץ מבער צו זיין די חמץ, אבער אויב דער גאנצער ציל פון מבער צו זיין די חמץ איז אז די שטוב זאל זיין ריין פון חמץ, פארוואס איז נישט גענוג אז מיר זאלן מבטל זיין די חמץ אין הארץ? פארוואס פעלט זיך אויך אים אויב מ'זאל טון א מעשה, א פעולה מיט די הענט, מבער צו זיין די חמץ.

נאר אז טוט אונז די תוה"ק אויסלערנען א דערהייב אין מידות טובות.

כידוע איז חמץ נישט בלויז א זויערטייג וואס איז געווארן אויפגעבלאזן, די חמץ איז מרמז אויף דער יצר הרע. דער ציל פון ביעור חמץ איז אויסצורייסן פון זיך הארץ די שלעכטע מידות ווי תאוה, גאווה און אויסרייסן מידות הרעות איז נישט גענוג מיט מחשבה, מיט'ן זאגן, אז מען זאל אקומען צו איר שלמות - פעלט זיך אויס אז מ'זאל טון א מעשה, א פעולה, אז זי ווערן אויסגעריסן.

מיר טרעפן די בחינה ביי עבודה זרה, אויך ווען עס קומט ערקר צו זיין עבודה זרה, איז די הלכה אז עוקר צו זיין עבודה

שטייענדיג ביים שוועל פונעם הייליגן יום טוב פסח - דער יום טוב פון אמונה, דער ראש וראשון צו די יגלים און מוצעים.

לאמיר דא וואונטשן א ברך נאָמנא פאר מורינא ורבינא שליט"א, און זיינע חשוב'ע קינדער שיחיו. אויך פאר אלע וואס העלפן ארויס מיט די מלאכת הקודש, און פאר אלע געטרייע ליינער, ה' עליהם יחיו, און פאר גאנץ כלל ישראל.

א כשרין און פרייליכן יום-טוב

און אינגליכן זאלן מיר זוכה צו די גאולה שלימה און אז אונזער זעל זאל ווערן אויסגעלייזט, א גענצליכע אויסלייזונג מיט גאָלֶת הַפֶּרֶט וְגִלְגָלֶת הַכֶּלֶל, וְלִבְנֵי בֵית קְדֻשָׁנוּ וְתַפְאֵרְתָּנוּ בְמִדְבָרָה כְּמִינָיו, אָמֵן.

"אפילו כלנו חקמים, כלנו נבונים, כלנו זקנים, כלנו יודעים את התורה, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים, הרי זה משובח." (הגדה של פסח) קט"א אויך באוואוסט, אויב מיר זענען אלע קלוגע, פארשענדליכע און זקנים, און מיר ווייסן אפילו אלע די תורה, אויב אזוי, וואס איז אונז נאך געבליבן צו דערציילן און צו מחדש זיין אין דעם.

אסאך ערקלערונגען זענען געזאגט געווארן אויף דעם שטיקל. טייל האבן ארויסגעלערנט פון דא די טיפקייט פון די תורה קוואל, וואס אויף איר זאגט דער פסוק 'אֲרָבָה מֵאֲרָץ מִדְּבַר וְרַחֲבָה מִנִּי' (איוב יא. ט). און אפילו די קלוגע לייט און די פארשענדליכע מענטשן וואס ווייסן די תורה, וועלן גלעמאל געפינען אין איר שיינע חידושים, וויבאלד עס איז א געטליכע חכמה און עס איז נישטא קיין סוף און קיין ענדע צו איר פארשטאנד.

פונדעסטוועגן, טוט דער פשטות הלשון פונעם בעל הגדה אונז ערקלערן, אז עס איז א מצוה פאר אונז צו דערציילן אין יציאת מצרים, פארן עצם דערציילונג זעלבסט. און דאס מיינט 'כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח', אפילו מיטן באוואוסטן פון פשוט'ן דערציילונג זאל מען אויך פארמערן, און איינווארצלען די אמונה אין הארץ, דאס איבערצו'הוה'ן און דערציילן איינמאל און נאכאמאל.

אזוי ווי עס ווערט ערקלערט אין די ספרים הקדושים, אז די ווערטער 'הרי זה משובח' מיינט אז ער אליין ווערט געלייזט און אויסגעלייזט מיט אמונה שלמה פונעם עצם דערציילונג וואס ער דערציילט אין אט דעם הייליגן און דערהויבענעם נאכט. און עס פעלט נישט אויס דווקא צו טרעפן און צו מחדש זיין גייע חידושים, ווייל אפילו די חקמים און די נבונים ווערט געלייזט און באריימט מיטן עצם דערציילונג פון פון יציאת מצרים, מיט א פשוט'ע און תמימות'דיגע אמונה.

די שכונה הקדושה ווערט באקרוינט מיט פראכטפולע קרוינען דורך די דערציילונג וואס אידישע קינדער דערציילן אין דעם נאכט, אזוי ווי עס ווערט ערקלערט אין זוהר הקדוש (ח"ב מ:). אז השי"ת פריידט זיך מיט די דערציילונג, און אין יענער צייט טוט ער צוזאמנעמען דעם פּלִיאָאָ שֶׁל מַעֲלָה, און ער זאגט צו זיי, גיט און הערט דעם דערציילונג פון מיין לויב וואס מיינע קינדער דערציילן עס וכו'. און אינעם סידור האר"י הקדוש (הגש"פ ד, א), שטייט: 'אז עס איז נישטא נאך א צייט וואס די שכונה הקדושה פריידט זיך אזוי שטארק, אזוי ווי אין דעם נאכט.'

און דער טעם דערצו עט אויס, וויבאלד דער שורש און יסוד פונעם יום טוב פסח איז דאס וואס עס איז דער 'יום טוב פון אמונה' אין השי"ת בשלימות. - אלע צייכענעס וואס זענען געמאכט געווארן מיט אונז אין מצרים, זענען געווען כדי צו איינווארצלען די אמונה, אזוי ווי דער פסוק טאפלט עס אסאך מאל, אזוי ווי עס שטייט אין פסוק בְּבִבְרוּ תֵּדַע בִּי אִין כְּמִנֵּי כָּל הָאָרֶץ, זע אפילו די פסוק זעלבסט זעלבסט, (שמות יג, טז). און אפילו ביי די מצוה פון אליין, אזוי ווי מיר אינעם ערשטן דיבור וואס איז געזאגט געווארן אויפן בארג סיני, וואס דאס איז דער שורש פון אלע מצוות, זענען מיר באפוילן געווארן אין איר מכח יציאת מצרים, אזוי ווי מיר האבן דא געהערט פונעם אויבערשטן אליין, אזוי ווי עס שטייט אין פסוק (שם כ, ב): 'אֲנִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם.'

דערמיט זענען מיר באפוילן געווארן אז אין דער נאכט זאל מיר דערציילן פאר אונז אליין, פאר אונזערע קינדער און פאר אונזערע קינדער, און איבערגעבן פאר די ווייטערדיגע דורות די זעלבע לויטערע און ריינע אמונה, וואס איז איינגעווארצלט געווארן אין אונז ביי יציאת מצרים.

דער יום-טוב פון אמונה

אזוי ווי דער הייליגער לעכוויטשער זאק"ל האט זיך אויסגערדרוקט מיט א געוואלדיגע טייטש (תורת אבות, קמט) אויפן פסוק (תהלים קטז, ו) 'הַאֲמֵנִי בִּי אֲדַבֵּר', אז אמונה זאל מען רעדן און דערציילן, און דורכדעם גלייב איך אלץ מער און מער. און עס איז א קל וחומר אז אויב איז עס אזוי א גאנץ יאר, איז אוודאי אזוי אינעם הייליגן סדר נאכט, וואס דער נאכט איז ספעציעל באשטימט און אנגעגרייט כדי א אידישע הארץ און זעל זאל ווערן אנגעפילט און איינגעווארצלט מיט די אמונה שלמה.

נישט אמוזיט האבן צדיקים קרושי עליון נ"ע געזאגט, אז דער יום טוב פסח איז א 'ראש השנה לאמונה', וואס פון דעם קומט א שפע פון קוועלער פון ריינע און לויטערע אמונה אינעם אידישן הארץ פאר א גאנץ יאר. און פון די לויטערע אמונה פון דעם הייליגן נאכט זענען אידישע קינדער זוכה מקיים צו זיין די מצוה פון אמונה, אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'אֲנִי ה' אֱלֹהֶיךָ - אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם'. מיר ברענגען דא פאר איר, א זאמלונג פון געקלעבענע 'טיב המעשיות' איבער די ענינים פון אמונה, וואס דאס נאר זייער א קליינעם טייל פונעם גרויסן ים וואס גיסט און קוועלט פון אמונה, צוזאמגעקליבן פון די ספרים פון מורינא ורבינא שליט"א, און פון זיינע שמועסן וואס זענען איבערגעגעבן געווארן אין פארשידענע געלעגנהייטן.

פשוטיע און לויטערע אמונה - וואס האט ממשיך געווען א גרויסע ישועה!

צום הייליגן הויף פון הגה"ק רבי גרשון העניך מראדזין זצלה"ה, באוואוסט אלץ דער 'בעל התכלה', איז אמאל אריינגעקומען א איד, אז אומבאקאנטער גאסט, וועלכער איז געגאנגען מיט זייער פשוט'ע און אפגעריבענע קליידער, און אויך ער איז געווען א פשוט'ער און תמימות'דיגער דארפס'איד. ער איז תמימות'דיג אריינגעגאנגען אינעם בית המדרש, צוגעגאנגען צו איינע פון די 'יושבים' און אים פריינטליך באגריסט מיטן 'שלוש עולמים' דער 'יושב' פון זיין זייט, וועלכער איז געווען א געהויבענע חסיד'ישער איד, האט אים פריינטליך צוריקגעוואונטשן זאגנדיג 'עליכם השלום'. דערביי האט ער זיך אריינגעלאזט מיט אים אין א פריינטליכער סמועה, און ווי דער שטייגער פון תלמידי חכמים האט ער באוויירט זיין שמועס מיט ווערטער פון חכמה ורעה, פונעם ענדלאזן קוואל פון תורה און חסידות.

ער האט אבער גאנץ שנעל אירפגעבאפט, אז דער גאסט האט נישט קיין שום אהבה פון דאס וואס ער רעדט, וויבאלד זיין גאנצע גאנץ איז זייער פשוט און תמימות'דיג אזוי ווי אן איש תם. ער האט דערציילט פארן חסיד אז ער איז יעצט אנגעקומען פון זייער א ווייטע וועג, פון א שטאט אין 'ראמעניע', און יעצט איז ער אהערגעקומען לויט אן עצה פון א גוטער פריינד, וועלכער האט אים דערציילט איבער דעם גרויסן צדיק אין פוילן, וויבאלד ער דארף יעצט אנקומען צו א געוויסע ישועה.

דאס גאנצע הנהגה און 'הלך וילך' פון דעם ראמענישן איד, איז געווען בתמימות און 'בשרות, און מיט א געוואלדיגן פשטות. די 'יושבים' פונעם רבי'נס הויף זענען מערסטנס געווען 'געפענערטע פנילושע', וועלכע זענען נישט געווען צוגעוואוינט צו אזעלכע תמימות'דיגע מענטשן. זייערע ווערטער זענען אלעמאל געווען זאפטיג און דורכגרינגען מיט א געוואלדיגע קלוגשאפט, און עס האט געריינט מיט טיפקייט און קלוגע לערנונגען. זיי האבן זיך אביסל געוואונדערט זענענדיג דעם תמימות'דיגן דארפס'איד, וואס איז פול מיט ליבשאפט און ווארימקייט.

ער האט דערציילט 'לפי תומו' פאר עטליכע פון די יונגע חסידים וואס האבן אים ארומגערינגלט, אז ער וויל אויסגענומען ווערן פאר א ברכה ביים 'וואונדער ראבינער', בדבר ישועה ורחמים. - אזוי ווי עס איז ברייט באקאנט די געוואלדיגע 'אמונה פשוטה' און תמימות פון די ראמענישן אידן, און דאס געוואלדיגע אמונת חכמים און אמונת צדיקים וואס האט געפלאקערט אין זייערע הערצער. דאס מערסטע ראמענישע אידן אין יענער צייט זענען געווען דארפישע אידן, זייער פשוט'ע און תמימות'דיג, וואס זייער אינערליכקייט איז געווען פונקט ווי זייער אויסערליכקייט, און האבן זיך קיינמאל נישט איבערגעקליגט און האבן באהאלטן, און דאס וואס איז זייער

הארץ איז דאס וואס איז אין זייער מויל. דער ראמענישער איד האט זיי דערציילט איבערן ענין פון די ישועה וואס ער האט געדארפט האבן, וואס דערפאר האט ער זיך ארויסגעלייזט אויף אזא לאנגע נסיעה. ער האט זיי אנטפלעקט אז ער איז אהערגעקומען קיין ראדזין צוזאמען מיט זיין זון, א צען יעריגער יונגל, וואס גייט נאכנישט אויף די פיס, ל"ע. און נאך ווען ער איז געווען א קליין קינד, און מען האט אים אויסגעלערנט צו גיין אזוי ווי די אנדערע קינדער, זענען זיינע פיס געבליבן פארשטעקט און זענען פארשוויגן געווארן רחמנא לילין, און ער האט נישט זוכה געווען צו די מתנה פון 'גיין מיט די פיס' וואס יעדער איינער האט באקומען 'במתנת חנם' פונעם אויבערשטן. זיי האבן אים געשלעפט צו פילע באווכונגען ביי די גרסטע דאקטוירים און פראפעסארן אין ראמעניע, און זענען אפילו געפארן ביז צום הויפטשטאט 'בוקארעשט', וואו די גרויסע עקספערטן אינעם געביט, האבן אלע אינאיינעם ארויסגעזאגט זייער מיינונג, אז דער 'פאל' האט נישט קיין האפענונג! אויב ביז אזא גרויסן עלטער האבן די פיס פונעם יונגל נאכנישט אירפגעבאפט דעם מעגליכקייט צו גיין, איז נישטא קיין שום עצה און היילונג דערצו, און זיי וועלן אים ווארשיינליך דארפן טראגן אין א וועגעלע זיין גאנצן לעבן, אזוי ווי א קליין קינד!

אין זיין ענגשאפט, האט זיך דער מענטש דערמאנט פון דעם הייליגן צדיק איבער וועלכער ער האט געהערט פון זיין פריינד, און דערביי האט ער זיך מטרחה געווען צו טראגן זיין זון דעם גאנצן לאנגן וועג פון ראמעניע ביז קיין פוילן, אזוי ווי ער האט מקבל געווען בתמימות פון זיינע עלטערן שוין מדורי דורות, אז מען זאל שטענדיג בעטן א ברכה פון די צדיקים. אזוי ווי אונזערע הייליגע חז"ל האבן אונז אנגעזאגט (ב"ב קטז). 'כל שיש לו חולה בתוך ביתו, ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים. שגאמר (משלי טז, יד) 'יָחַמַת מֶלֶךְ מִלְּאֲכִי קוֹת, וְאִישׁ חָכֵם יִכְפָּרָה'.

די חסידים, ווי זייער שטייגער אז זיי ווילן זען און אנטאפן יעדער מענטש און יעדער זאך וואס גייט אריין בקדש פנימה... איז ווען זיי האבן געזען ווי דער ראמענישער גאסט טראגט זיין וועגעלע מיטן גרויסן יונגל אינעווייניג, און אריינגעניגט צום רבי'ן, האבן זיי גלייך אנגעשלאסן אין אים, אזוי ווי זיי ווילן אים העלפן מיטן עפענען די טיר, און מיטן פירן זיין וועגעלע איידעלערהייט אריין אין צימער... און דורכדעם איז זיי געלונגען זיך צו געפינען צוזאמען מיטן גאסט אינערצייט וואס ער האט אראפגעלייגט זיין פארלאנג פארן רבי'ן, און דערביי האבן די חסידים געוואלט זען און מיטהאלטן וואס עס וועט זיך דא אפשאפן.

ווי נאר זיי זענען אריינגעגאנגען, האבן זיי געזען אז ווי נאר דער גאסט האט געזען די הייליגע צורה און קלעטיגער געזיכט פונעם צדיק, האט ער זיך צוגעאייילט און מיט גרויס הכנעה און מיט טרייסלינדע קניען איז ער געפאלן אויף זיין געזיכט און איז צוגעגאנגען און געקושט די גאנצע פונעם צדיק מיט א הייליגן קוש [אזוי ווי דער שטייגער פון די ראמענישע חסידים צו קושן די הענט פון די צדיקים, טראצדעם וואס די פוילישע חסידים זענען נישט געווען צוגעוואוינט דערצו, נאר זיי זענען אלימאל געווען מיט ריאת החבוד, כבוד]. דער גאסט האט גלייך אויסגעבראכן אין א געוויין, און דערלאנגט דעם קוויטל מיטן פרוין, און אינגאנצן טרייסלנדיג האט ער אנגעהויבן דערציילן מיט באנייטערונג פארן צדיק איבער דאס געוואלדיגע צעל פון וועלכע זיי לייזן שוין פון דעם קינד פאר לאנגע יארן, לוליב זייער פיס וואס זענען אויף קיין פאל נישט גרייט צו גיין פאָדֶר הָאָרֶם, און די גרויסע פראפעסארן זאגן אז מען זאל אירפגעבן פון טרעפן א היילונג דערצו.

איידער דער צדיק האט אריינגעקוקט אינעם קוויטל, האט ער צום ערשטוינגען פון די חסידים וואס האבן אים 'באגלייט' און 'ארויסגעלאפן', זיי געבעטן אז זיי זאלן ארויסגיין צו צימער, אזוי אז אין צימער זענען נאר געבליבן דער טאטע מיטן קראנקן זון אינאיינעם מיטן הייליגן רבי'ן, און אויסער זיי האט דער צדיק נישט ערלויבט קיין שום מענטש צו זיין דארט, און אפילו נישט די געטרייע גבאים...

די חסידים וואס זענען ארויסגעגאנגען אינדרויסן 'בבושת פנים', האבן געווארט מיט שפאנונג אונטערן טיר אינעם וואָרט צימער [גבאים שטיבל], וועלנדיג זען וואס עס גייט דא געשען, און האבן ערקלערט פאר די גבאים אז זיי דארפן אים העלפן ווען ער וועט דארפן ארויסגיין... בקדש פנימה, האט דער רבי געטון דאס וואס ער האט געטון, און האט אויסגעגאסן ווארימע ווערטער פארן אויבערשטן, ביז דער קינד האט אנגעהויבן צו גיין אינעם צימער, ארויף און צוריק, אנטקעגן די פארוואנדערטע אויגן פון זיין טאטע, וועלכער האט נישט געוואוסט וואס עס טון מיט זיך פון די געוואלדיגע שמחה פון די גרויסע ישועה! דער איד און זיין זון האבן זיך ארציג באדאנקט פארן רבי'ן, און זענען נאכאמאל צוגעגאנגען צו קושן זיין הייליגע האנט זיך צו געזעגענען פארן וועג, וואס זיי וועלן יעצט פאָרן צוזאמען, און צו דארפן נוצן דעם וועגעלע דערצו... איידער זיי זענען ארויסגעגאנגען, האט זיי דער רבי געזעה'ט,

אז אין אנהייב זאלן זיי עס באהאלטן און אביסל פארשטעלן די ברכה. דערביי האט ער געהייסן אז דער קינד זאל ווייטער זיין אויפן וועגלע אזוי ווי ער האט געטון ביז יעצט, כדי ביים ארויסגיין זאל ער אויסזען אזוי ווי ביים אריינגיין, און נאר נאכן זיך דערווייטערן עטליכע גאסן פון דארט, זאל דער קינד אראפגיין פונעם וואגן און ווייטערגיין צופיס.

דער קינד האט זיך צוריקגעזעצט אינעם וואגן, און דאסמאל מיט א דער קינד האט זיך צוריקגעזעצט אינעם וואגן, און דאסמאל מיט א פרייליך הארץ פול מיט לויב און דאנק צו השי"ת און צו זיינע קנעכט די צדיקים. דער איבעראשטע טאטע איז צוגעגאנגען און האט געשטופט דעם וואגן ווי זיין שטייגער פון אייביג אן... און אזוי זענען זיי געגאנגען אויף צוריקוועג, מפני כבודך של תורה, אויפן וועג ארויס פונעם צימער.

די חסידים וואס זענען געשטאנען אינדרויסן, זענענדיג די ווי געסט קומען ארויס מיט די וועגעלע אזוי ווי ביים אריינגיין, האבן אבער מיט א טיפערן בליק באמערקט ווי דער טאטע און דער זון זענען אויס פארלייטערט, און אויך האבן זיי געזען דעם לייכטן שמיכל וואס דער תמימות'דיגער איד האט פראבירט צו באהאלטן מיט זיין אנשטעל... האבן זיי מיט זייער שארפיקייט פארשטאנען אז מסתמא ליגט דא עפעס באהאלטן... און זיי האבן שטיל נאכגעקוקט די געסט ביים אוועקגיין.

און ווירקליך זענען זיי נישט ענטוישט געווארן, ווייל נאכדעם וואס די געסט האבן זיך דערווייטערט פונעם געגנט פון דער בית המדרש, זייענדיג אין איינס פון די גאסן פון ראדוין, האט דער זון זענען אויס פארלייטערט, און אויך האבן זיי געזען אנגעהויבן צו גיין פאךד האָרם, אזוי ווי איינער וואס איז צוגעוואוינט צו גיין שוין פון לאנגע יארן!

ווען די חסידים האבן דאס געזען, זענען זיי געווארן זייער איבעראשט, און האבן שנעל נאכגעיאגט דעם טאטן מיטן זון, און האבן זיי איבעראשט וואונטשנדיג זיי הארציגע ברכות מיט גרויס פרייד. זיי האבן גלייך ארויסגענומען פון זייערע פעקלעך 'משקה' מיט מונות, וואס זיי האבן שוין פריער צוגעגרייט, און האבן זיך געזעצט אינעם היזן פון איינער פון די חסידים צו טרינקען 'לחיים' אינאיינעם, און צו דאנקען השי"ת מיט שירות ותשבחות אויף זיין געוואלדיגע ישועה.

דער ראמענישער איד מיט זיין זון, זענען זייער באגייסטערט געווארן פונעם הארציגן 'קבלת פנים' וואס זיי האבן באקומען, און פון גרויס פרייד און ליבשאפט האבן זיך אלע אינאיינעם ארויסגעלאזט אין א פרייליכן טאגן, ווען עטליכע פון די יונגע חסידים האבן אויסגעלערנט דעם יונגל עטליכע סארט 'קאדאטשקע' קונצן און דעם באוואוסטן 'קאזאקן טאגן'... ווען דער יונגל הערט נישט אויף צו טאנצן, אויפהייבנדיג זיינע צוויי פיס אהין און צוריק, נישט גלייבנדיג אז זיינע פיס פאלגן אים, און טאנצן און שאקלען זיך אזוי ווי אלע אנדערע מענטשן!

טוב לבם ביין, האבן די חסידים געבעטן דעם איד אז ער זאל זיין דערציילן דאס וואס געשען מיט זיי אינעווייניג בקדש פנימה, וויבאלד 'תורה היא וְלַמַּד אֲנֹכִי יְרִיבִים'! און האט זיי דערציילט וואס עס איז געשען דארט אינעווייניג ביים רבי'ן, אין די געהויבענע מינוטן פונעם עת רצון וואס איז אנטפלעקט געווארן פאר זיי!

זייער פשוט, האט דער מענטש געזאגט. נאכדעם וואס דער הייליגער רבי האט געליינט די קוויטל וואס איך האב אים דערלאנגט בדחילו ורחימו, האט ער געעפנט זיין לעדל, און ארויסגענומען פון דארט א צוקערל, און מיט א לייכטן שמיכל וואס איז געווען צוגאסן אויף זיין הייליגן געזיכט, האט ער זיך געוואנדן צום יונגל וואס איז געווען אויפן וועגעלע, און אים וויינדיג דעם צוקערל וואס ער האט געהאט אין זיין האנט, האט ער געזאגט צו אים בפה קדשו: "קום אהער, טייערער זיסער יונגעלע, נעם דאס צוקערל!"

דער קינד, מיט זיין תמימות וואס איז געווען פול מיט חן, איז אים נישט איינגעפאלן צו טון אנדערש ווי דער צדיק הייסט אים, און ווי נאר ער האט געהערט וואס דער רבי זאגט צו אים, האט ער בתמימות אויפגעהויבן זיינע פיס פונעם וואגן און עס ארויפגעשטעלט אויף דער ערד, און ער איז פשוט

אויפגעשטאנען און געגאנגען דעם צוקערל פונעם האנט פון "אינדערציט וואס מיר ביידע, סיי איך און סיי מיין זון, לאזן דארט רינגען טרערן ווי וואסער פון גרויס באגייסטערונג!" - האט דער איד אויסגעפירט זיין דערציילונג.

דער וואונדערליכער 'מופת' איז בליך-שנעל נתפרסם געווארן צווישן די חסידים, און איך די קומענדיגע טעג, ווען דער רבי איז געגאנגען אויף זיין טעליכער שפאציר, באגלייט מיט עטליכע פון די 'ושבים' וועלכע זענען געווען זיינע באליבטע תלמידים, האט זיך פארצויגן דער שמועס איבער דעם יונגל וועלכער האט זוכה געווען צו א וואונדערליכע ישועה, למעלה מדרך הטבע.

דער רבי האט אבער מסביר געווען דעם גאנצן ענין בפשטות. עס איז דא נישט פארהאנען קיין 'קונץ' און אויך נישט קיין 'מופת', האט דער רבי געזאגט, איך אליין האב גוט געוואוסט מיין נידעריגער ווערד, אז איך האב גארנישט אין מיר... נאר, דארט וואו עס איז דא אמונה שלימה און א קלארע און תמימות'דיגע אמונה, האט דער טבע נישט קיין שום שליטה! וויבאלד מצד האמת, איז פארן אויבערשטן, וואס ער איז דער מנהיג און דער משיגין און דער עושה לכל המעשים, איז דער טבע און דער נס אינגאנצן גלייך און אייניג, בהשפָּאָה גְּמוּרָה.

ביי מיר אין צימער, האט דער רבי ערקלערט, איז נישטא קיין ארט אפילו פאר א לייכטן הרהור פון 'טבע' אדער 'מקרה' חלילה, דארט אינעווייניג, ביי די אינערליכע קעמערלעך פונעם הארץ, איז אלעס קלאר און עס לייכט פֿאָר אין סוף בְּרוּךְ הוּא, אין יעדן איינציגן פרט, נאר "אין עוד מלבדו אִפְס זולתו!"

ווען אט די תמימות'דיגע אידן זענען אריינגעקומען ביי מיר און דערלאנגט דעם קוויטל, מיט א הארץ וואס איז פול מיט א לויטערע און ריינע אמונה אין די תפילה פון די צדיקים, און אינעם כח פון השי"ת וואס ער אליין איז דער תקיף ובעל הִיכָלָת ובעל הכחות כולָם, איז דאס געווען א גוטער און פולשטענדיגער חיבור צווישן אונז, מיט א מחשבה פון פולשטענדיג און לויטערע אמונה. - דעריבער, האט דער צדיק צוגעלייגט אזוי ווי איינער וואס וויל אנטפלעקן א סוד, האב איך געבעטן אז יעדער איינער זאל ארויסגיין אינדרויסן, וויבאלד אין זייער הארץ איז די אמונה אין השי"ת און אין די צדיקים, נישט געווען אזוי תמימות'דיג און פשוט בתכלית הפשטות, נאר זיי האבן אויך געוואלט זען 'קונצן'...

דערפאר, ווי נאר זיי זענען ארויסגעגאנגען פונעם ציבור, און עס איז געבליבן אין צימער 'בלווי אמונה', אמונה אין קיין שום צווייפל און זייטיגע מחשבה, 'אמונה שאין אַהֲרִיָה הִרְהוּר וּמִחְשָׁבָה' [רמב"ם פ"ח מהל' סודות ה"א], און עס איז דאך קלאר אז מיטן אויבערשטן ווילן וועלן די פיס אנהייבן צו גיין און אויב ער וויל אז עס זאל זיין פארקערט וועלן זיי זיך צוריקהאלטן, איז מיין תפילה גוט אנגענומען געווארן, ווייל צודען 'יְהִי ה' תִּקְוָתָנוּ' (במדבר יא, כג), און זיי האבן גלייך זוכה געווען צום ישועת ה' פון הימל!

עס איז נישטא קיין שום 'מקרה בעולם' - אלעס ווערט גאר מן השמים אום ראש השנה!

מִן הַה' צ' רבי חיים שמואל'א זצוק"ל, ראש ישיבת מיר, בעל 'שערי חיים ושיחות מוסר', האט זיך אפֿאַל באַטייליגט ביי די מצוה פון 'ניחום אבילים'.

ווען ער איז דארט געזעצן האט ער געהערט ווי מען שמועסט וועגן די סיבה וויאזוי דער נפטר איז געשטארבן, און האבן ערקלערט אז דאס איז געווען וויבאלד ער איז געווען אן אלטער און שוואכער מענטש, וואס איז אנגעגריפן געווארן מיט א שטארקע פארקילונג אין די שווערע ווינטער טעג, און עס איז געווארן קאמפליצירט ווערנדיג פארוואנדלט אין א שטארקע 'לונגען ענטצינדונג', לא עלינו, און נאכן בלייבן עטליכע טעג אין שפיטאל האט זיין מחלה אים 'באזויגט', און דער סיסטעם פון זיין גוף האט אונטערגעבראכן, ביז ער איז נפטר געווארן.

רבי חיים, וועלכער איז געווען באוואוסט אלץ א מענטש פון

אָמוּנָה שלְמָה. הערנדיג די ווערטער, האט ער געפילט א חיוב זיי צו מאכן וויסן דעם אמת!

ער איז אויפגעגאנגען פון זיין פלאץ, א צושטורעמטער, און נאכדעם וואס א שטילקייט האט זיך אראפגעלאזט צווישן די מנחמים, זענענדיג אז דער רב וויל רעדן, האט ער זיך אנגערופן און אזוי האט ער געזאגט:

רבותי! בין ביין געצוואונגען אייך צו לאזן וויסן דעם אמת! נאכדעם וואס איך האב דא געהערט ממש 'דברי כפירה', רח"ל! וויבאלד מען הענגט אן דעם גאנצן סיבה פון זיין פטירה אין א נאטורליכע 'מקרה' פון ווערן פארקילט... און אז די קרענק האט אים באזיגט...

צודען יעצט איז ער פארקילט געווארן און איז נסתלק געווארן? דאס אלעס איז דאך שוין געשריבן געווארן מיט עטליכע חדשים צוריק אינעם גרויסן יום הדין פון ראש השנה, און עס איז פארויגלט געווארן אום יום הכיפורים! עס איז דא חלילה נישטא קיין 'מקרה' וואס איז פארגעקומען... עס איז נישטא קיין באגריף פון 'א נאטורליכע פאל' אויף דער וועלט! - נאר אלעס ווערט מושג און אנגעשטעלט פון אויבן, מְרִשֵׁת הַשָּׁמַיִם יְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה! ***

שהכל נהיה בדברו

אן אלטער מנהג איז געווען איינגעפירט צווישן די חברים פון די 'חברא קדישא' ביי איינס פון די קהילות, אז נאך די לוויה, ווען די קברנים האבן געענדיגט זייער ארבעט, האבן זיי זיך אוועקגעזעצט אין זייער אפיס צו טרינקען אביסל 'משקה' כדי זיי צו דערכאפן זייער הארץ, און אביסל נאס מאכן זייערע ליפן, נאך די שווערע ארבעט...

אין א געלעגנהייט, האט מען געפרעגט דעם 'ראש החברא קדישא' דערוועגן, וויבאלד לכאורה איז דאס נישט קיין שיינער זאך, זיך אוועקצוצעצן נאך די לוויה, איבער א געלעל בראנפן... ווען דער גאנצער קהל איז שריי בצוער, און די טרערן פון די אבלים איז נאך אלץ אויף זייערע באקן! האט דער רב זיי געענטפערט און ערקלערט דעם מיינונג פון דעם אויבנדערמאנטן מנהג:

דער דרך העולם ביי א מסע הלוויות איז, אז מען לאזט דארט הערן אלע סארטן דיבורים אין וועלכע עס קען זיי א סרך חשש באווייזן דכפירה, רחמנא ליצלן, וויבאלד דער שטייגער פון מענטשן איז, אז מען פרעגט וואס זענען די סיבות און טרעפונגען וואס האבן צוגעברענגט דעם טויט, און מען הענגט עס אן אין א נאטורליכע געשעעניש, אדער אין עפעס וואס א מענטש האט זיך נאכגעלאזט... דער און דער דאקטער, איז דער 'שולדיגער' אין זיין טויט... אויב מען וואלט אים דערלאנגט יענע און יענע 'מעדעצין' וואלטן מיר געראטעוועט זיין לעבן... אויב מיר וואלטן געטון אזוי און אזוי, אדער אויב ער וואלט זיך נישט ארויסגעלאזט אין וועג, וואלט ער נישט געשטארבן... און אזוי ווייטער, פילע ביישפילן אויפן זעלבן וועג, וואס טראגן מיט זיך א חשש כפירה אין השגחה און אין די הנהגה פון השי"ת.

דעריבער, כדי צוריקצוקערן און צו שטארקן די לויטערע אמונה, און עס אוועקשטעלן אויפן פלאץ, זעצן זיך די חברי החברא קדישא טרינקען 'משקה', און זיי מאכן א ברכה דערויף מיט א הויכן קול: "שהכל נהיה בדברו!" כדי מען זאל וויסן און לאזן וויסן פאר אנדערע, אז קיין שום זאך ווערט נישט געטון מיט א צופאל, אדער מיטן כח פון א מענטש אדער דורך די טעות פון א מענטש, נאר 'שהכל' ממש אלעס 'נהיה' ווערט געטון 'בדברו' נאר דורך די ווערטער פון השי"ת!

אזוי ווי דער הייליגער רמב"ם ז"ל שרייבט בלשוננו הַהֶבֶב אנהייב הלכות תענית (פ"א הל' ב): "שְׁבוּמָן שְׁתָּבוּא צָרָה וְיִזְקֶי עֲלֶיהָ וְיִרְעוּ. יְדַע הַכֹּל שְׁבֻגָל מִשְׁשִׁיָּהִם הָרָעִים הוֹרֵעַ לָהֶן וכו'".

"אבל אם לא יזקקו ולא יריעו, אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם ארע לנו, וצרה זו נצרה נקריה. הרי זו דרך אכזריות, וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים, ותוסיף הצרה צרות אחרות". - זאל אנו דער אויבערשטער אפהיטן און ראטעווען מעשה יעד עולם. ***

די ליכטיגע השקפה מיט די ריינע אמונה - אויך אין ווייטאג

די ספעציעלע טעלעפאן ליניע צו באשטעלן די ספרים פון 'מכון טיב' פון הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

0733-22-76-09 קלינגט אריין באשטעלט דעליווערי פריי פון אפצאל - ביז צו אייער שטוב

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' אויף אידיש

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

שמיני
כ"ד ניסן תשפ"ו

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג 6:29
מוצ"ש"ק 7:43
ר"ת 8:23

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סו"ת א' 8:41 | סו"ת א' 10:01
סו"ת ב' 9:25 | סו"ת ב' 10:30

גליון מס':
קפ"א
שנה ד'

טיב

המערכת

די סגולה פון בזיונות

אמאל איז הרה"ק רבי מרדכי טשערנאבילער זצ"ל צו א געוויסע שטעטל, און די מענטשן פון געגנט זענען אים געקומען מקבל פנים זיין, און אזוי האט זיך געשאפן א גרויסע געדרענג, וויבאלד יעדער האט געוואלט זוכה זיין צו זען זיין הייליגע צורה. האט זיך איינער פון זיי אנגערופן: אויב יעצט שטופט מען זיך אזוי שטארק, וואס וועט זיין לעתיד לבא ווען דער מלך המשיח וועט קומען?

ווען דער הייליגער צדיק האט געהערט זיינע ווערטער, האט ער זיך געוואנדן צו אים און ער האט געזאגט: ווען דער מלך המשיח וועט קומען, וועלן אלע מענטשן שטיין אויף איין זייט, און דער מלך המשיח וועט שטיין אויף די אנדערע זייט, און ער וועט רופן יעדן איינעם מיט זיין נאמען, און ער וועט זאגן צו אים: קום און הער, און ער וועט אויסרעכענען אין פארנט פון אים אלע זיינע עבירות. און דער הייליגער טשערנאבילער האט זיך צוקרעכצט און געזאגט: נעבעך, נעבעך, אויף אט די בושא וכלימה. און ער האט אויסגעפירט, אז דורך די יסורי הנפש וואס מען וועט האבן פון דער בזיון, וועט יעדער זוכה זיין צו כפרה, און משיח אליין וועט זאגן צו יעדן איינעם: 'יָסַר עֲוֹנְךָ וְחַטָּאתְךָ תִּכְפֹּר!'

און ווירקליך איז דער כח פון א בזיון זייער שטארק, און אזוי לערנען מיר ארויס פון די ווערטער פון רש"י אין די פרשה פון די וואך, וואו ער שרייבט ווי פאלגנד: שְׁפִיץ שָׂרָאָה אֶהְרֵן שְׁקָרְבוּ כָּל הַקְּרָבָנוֹת וְנִעְשׂוּ כָּל הַמַּעֲשִׂים [פון דער יום השמיני למילואים] ולא יִרְדָּה שְׂכִינָה לְיִשְׂרָאֵל, הִנֵּה מַצְטַעַר וְאָמַר, יוֹדַע אֲנִי שְׂכָעַס הַקֶּבֶד עָלַי וּבִשְׂבִילִי לֹא יִרְדָּה שְׂכִינָה לְיִשְׂרָאֵל. אָמַר לוֹ לַמֶּשֶׁה, מִשָּׂה אַחִי, כִּךָ עֲשִׂיתָ לִי, שֶׁנִּכְנַסְתִּי וְנִתְבַּיַּשְׁתִּי. מִיָּד נִכְנַס מִשָּׂה עִמּוֹ וּבִקְשׂוֹ רַחֲמִים וְיִרְדָּה שְׂכִינָה לְיִשְׂרָאֵל, עַד כֹּאן לַשּׁוֹנֵה.

זען מיר פון דא, אז לויטן מיינונג פון אהרן איז ער געווען שולדיג אין דעם, און פונדעסטוועגן האט ער זיך אויסגעדרוקט אז דאס איז א בזיון פאר אים, און ער האט טאקע גע'פועלט' דערמיט אז דער פייער איז אראפגעקומען. ווייל ער האט געוואוסט אז די זכות פון בזיונות איז זייער שטארק און זיי האבן דעם כח צו מכפר זיין אויף די זינד און ממשיך זיין השראת השכינה.

קום און זע וואס דער הייליגער 'בית אהרן' פון קארלין שרייבט אין נאמען פונעם ספה"ק 'קול בוכים' וואס איז נתחבר געווארן דורך דער גאלאנטי זצ"ל, וזה לשונו: מִרְגְּלָא בְּפִמְיָה דְּמִוְרֵי זֵלְהָ"ה שְׁהִיָּה אֲמַר, שְׂבָכָל הַתְּשׁוּבוֹת שְׂבָעוּלָם, הַמַּעֲלָה שְׂבָכָלָם לְמֶרְק הַחֲטָאוֹת וְהַזְדוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים, הִיא סְבֻלַּת הַעֲלֵבוֹנוֹת וְהַחֲרוּפִים וְהַגְדוּפִים, וְהִיא מַעֲלָה יוֹתֵר מִכָּל מַלְקוּת וְסֻגּוּפֵי תַעֲנוּת שְׂבָעוּלָם... לְכֵן זֹאת הַעֲצָה הַיְעוּצָה מֵאֵת ה' צְבָאוֹת יְצָאָה לֵאמֹר: 'יִתֵּן לְמַכְהוֹ לְחֵי יִשְׁבַּע בְּחֶרְפָּה', כְּמִדְּבַר. וּבְזָה אֵל יִנְיִחָךְ אֶלְקִים לְעוֹלָם. וְזֶהוּ: 'כִּי לֹא יִנְחָה לְעוֹלָם ה'.'

דעריבער זאל א מענטש וויסן, אז אויב ער האט באקומען א בזיון, איז אין דעם זכות האט ער דער מעגליכקייט צו פועל'ן און צו בעטן גרויסע זאכן פון השי"ת, ווייל דורך דער בזיון זענען די דינים אוודאי נמתק געווארן בְּשֶׁרֶשֶׁם, און דעריבער זאל ער נישט אנקומען צו צער און כעס וועגן דער בזיון, נאר ער זאל עס אננעמען באהבה, און ער וועט זוכה זיין לְרֵב טוֹב.

(עפ"י טיב התורה - ויקרא, און טיב המועדים - פסח)

טיב

הפרשה

די עבודה מיט אן אייביגע פרישקייט

זה הדבר אשר צוה ה'

אין די וואכענדיגע פרשה לערנען מיר אז משה רבינו רעדט צו אהרן הכהן און זאגט אים וועלכע קרבנות זאל ער מקריב זיין פאר הקב"ה און דאס וועט גורם זיין ער זאל ווערן באווייליגט פאר הקב"ה און אז עס זאל מקוים ווערן דער 'וירא אליכם כבוד ה'.

ווען מען איז מדייק אין דער לשון הפסוק זעט מען דא א שוועריקייט. משה רבינו הייבט אן זיין דיבור מיט א לשון 'זה הדבר אשר צוה ה' און ער רעכענט אויס וואס מ'דארף טון אבער ווען עס קומט צו פארענדיגן די ציווי זאגט ער נאכאמאל איבער 'כאשר צוה ה'.

לכאורה איז שווער. אויב האט ער שוין געזאגט 'כאשר צוה ה' פארוואס זאל ער נאכאמאל איבערזאגן צום צווייטן מאל 'כאשר צוה ה'?

נאך א קשיא ווערט שווער ווען מ'לערנט דער לשון הפסוק. דער סדר פון די ווערטער שטימט נישט אזוי גוט. עס קומט אויס אז עס שטייט ערשט די 'כפרה' און נאך דעם שטייט דער 'ציווי ה'.

עס וואלט געדארפט זיין פארקערט, ערשט זאל שטיין די ציווי ה' און נאך דעם זאל שטיין די כפרה.

נאר מען קען זאגן בדרך אפשר אז אין די ווערטער פון משה רבינו און אויך אין דער סדר הדברים ווי אזוי משה רבינו האט אויסגעשטעלט דער סדר הדברים ליגט א דערהער.

עס איז באקאנט אז יעדע עבודה וואס א מענטש טוט אויף די וועלט, טוט ער מיט א חיות דקדושה, ווען ער שטייט ביים אנהייב פון די מצוה, אבער ווען די פרישקייט וועפט אויס און ער פארלירט די חיות, דארף ער אסאך אריינארעווען ער זאל זוכה זיין אז די פרישקייט וואס ער האט געהאט אין אנהייב זאל בלייבן ביי אים.

דאס איז א חלק פון די מענטשליכע טבע. דער רבוש"ע האט איינגעפלאנצט אין א מענטש דער רצון אויף פרישע זאכן, אויף פרישקייט, אז ער וויל כסדר נייע זאכן אבער פאר די אלטע זאכן האט ער נישט קיין געדולד, ער פארלירט עס שנעל.

אז דאס זאל נישט געשען יעצט, אז די פרישקייט וואס האט זיי באגלייט אין די צייט אריינגעענדיג די משכן, האט משה רבינו אויסגענוצט די צייט און גערעדט צו זיי דערוועגן. די רעדע איז געווען דייקא אין די טעג ווען מען האט באנייעט די משכן, אין די טעג האט משה רבינו גערעדט צו די כהנים און זיי געזאגט אז די פרישקייט וואס נעמט זיי אריין יעצט זאל זיי באגלייטן אויף אייביג, אויך אין די צייט ווען די פרישקייט גייט אריבער.

מיט דעם דערהער פארשטייט מען זייער גוט די דאפעלטע לשון פון כאשר צוה ה'. משה רבינו הייבט אן זיינע ווערטער. ער רעדט צו בני אהרן און זאגט זיי אן וואס איז די עבודה וואס זיי דארפן מקיים זיין און עס זאל מקוים ווערן דער 'וירא אליכם כבוד ה' אבער אין די זעלבע צייט באטאנט ער אויך אז אזוי ווי יעצט איז

מען קען הערן שמועס'ן און דרשות

פון מודנו ורבנו שליט"א - אין א עקסטערע נומער

אידיש: 073-2951321 לשה"ק: 073-2951320

נישט 'בנחת', און עס נישט מעגליך אז דער מענטש זאל נישט זיין אביסל טרויעריג און אנגעשטרענגט... - דעריבער כדי מקיים צו זיין די הלכה וואס דער רמב"ם האט גע'פסק'נט, האב איך נישט געוואלט אריינקומען אין הויז זייענדיג הונגעריג, קומענדיג יעצט פון א ראנגע וועג, דעריבער בין איך פריער אריינגעגאנגען ביי דיר אינדערהיים כדי עפעס טועם צו זיין, און אזוי וועל איך אהיימקומען בשמחה ובמנוחה!

הרה"ק רבי דניאל דינובער זצוק"ל, זון פונעם הייליגן בני יששכר זצוק"ל, איז געווען איינער פון די גדולי הצדיקים אין זיין דור וואס איז געווען א דור דעה, פילע חסידים בעלי מדרגה האבן זיך געדרייט אונטער זיין שאטן און האבן זיך מדבק געווען אין אים בלב ונפש, און אויך ער האט זיי געפירט מיט א שטארקייט און שטענדיג האט ער געפאדערט פון זיי צו שטייגן אלץ מער און העכער אין תורה און אין עבודת השם.

עס ווערט דערציילט אויף איינער פון זיינע תלמידים, אז ער איז אמאל נכשל געווארן אין א שווערער כעס, און צוליב זיין גרויסן צארן האט ער צובראכן א טייערער כלי, רחמנא ליצלן.

נאכדעם וואס ער האט זיך בארואיגט פון זיין צארן און איז צוריקגעקומען צו זיך, איז ער געווארן זייער צובראכן ביי זיך, און זיין הארץ איז פול געווארן מיט חרטה געפילן, טראכטנדיג צו זיך, וויאזוי איז מעגליך אז ער איז אריינגעפאלן אינעם טיפן תהום פון דעם שרעקליכן זינד פון כעס. אין זיין גרויסן ביטערניש איז ער אויפגעשטאנען און אפגעראכטן א 'נסיעה' קיין דינוב צו זיין הייליגן רבי'ן, כדי ער זאל אים אויסשטעלן א תיקון און דרך תשובה. - אבער צו זיין גרויס ענטושיזם, אנקומענדיג צום רבי'ן איז דער טיר געווען פארשלאסן פאר אים, און ער איז בשום אופן נישט ערלויבט געווארן אריינצוגיין צום הייליגן צדיק. ער האט זייער לאנג געווארט, האפנדיג אז מען וועט אים טראצדעם אריינלאזן צום רבי'ן, אבער דער רבי האט אים נישט אויפגענומען דורכאויס דעם גאנצן טאג.

נישט האבנדיג קיין אנדער ברירה, איז ער געבליבן נעכטיגן אין דינוב. אויפצומארגנס איז ער אויסגעשטאנען פרי, און ער האט זיך געגרייט בסילודין צו דאווענען שחרית צוזאמען מיטן צדיק. דאס איז ווי פארשטענדליך געווען זייער א געהויבענע דאווענען, אבער גלייך נאכן דאווענען ווען ער האט דערלאנגט זיין האנט פארן רבי'ן צו נעמען שלום, האט דער רבי אוועקגערוקט זיין הייליגע האנט, און האט אים נישט געוואלט געבן שלום.

יעצט איז דאס הארץ פונעם חסיד געווען צובראכן

אויף שטיקלעך. ער האט גוט פארשטאנען אז עפעס ליגט דא באהאלטן, און מיט שטרויכלנדע קניען, פול מיט צער און טרויער, האט ער זיך דערשלעפט צום רבי'נס הויז, וואו ער האט ווידעראמאל געווארט זייער לאנג, ביז מען האט אים ענדליך אריינגעלאזט אַל הַקֶּדֶשׁ פִּנְיָמָה.

ווי נאר זיינע פיס האבן איבערגעטראָטן דעם שוועל פונעם הייליגן צימער פונעם רבי'ן, האט דער רבי אים שטארק אנגעשריגן: **צום ערשט טוט מען הארבע עבירות, מען ווערט געשטרויכלט מיט די שווערע מדה פון כעס, און נאכדעם קומט מען צום רבי'ן בעטן א תיקון!!!**

דער איד האט זיך גענומען וויינען אן אויפהער, און געבעטן אז מען זאל אים געבן א דרך תשובה, און ער נישט אוועקגעגאנגען פון דארט ביז דער רבי האט אים מסדר געווען א תיקון פאר זיין נפש, און אויסגעלערנט וויאזוי זיך צו שטארקן אויף די מדה פון כעס.

עס האט מיר דערציילט אן איש נאמן פון ניו יארק, מוהר"ר רבי ישראל יעקב פאללאק הי"ו, א לאנגיעריגער מלמד דרדיק (כיתה ד) אין בארא פארק יצ"ו, עטליכע ענינים איבער טיב החינוך.

צווישן אנדערע, האט ער דערציילט איבער א יונגל אין זיין כיתה, וואס אינמיטן לערנען האט ער זיך פארגלוסט אביסל לעבעדיג צו מאכן, און האט עפעס געווארפן אין ריכטונג פון זיין חבר, אבער צו זיין שרעק איז עס אין די לעצטע מינוט געלונגען גאר ערגעץ אנדערש, און נישט אויף קיין אנדערע פלאץ וואו אויפן טיש פונעם רבי'ן אליין... און אויב דאס איז נאכנישט געווען גענוג, איז דער געווארפענער זאך 'אריינגעשפרינגען' אינעם אנגעפולטן גלעזל קאווע וואס האט זיך געפינען אויפן רבי'נס טיש, וואס איז 'פונקט' געלעגן נעבן 'בלעטער' וואס מען האט יעצט ארויסגעדרוקט פאר די תלמידים, און ווי א פיל פון בייגן האט זיך דער גלאז איבערגעדרייט אויף די בלעטער, און אלעס איז געווארן שמוציג און מען האט עס מער נישט געקענט נוצן.

דער יונגל איז געזעצן אויף זיין פלאץ אינגאנצן דערציטערט, זיין פנים האט זיך געטוישט קאלירן זעענדיג וואס ער האט דא אפגעטון ביים טיש פונעם רבי'ן... די גאנצע כיתה איז געכאפט געווארן אין שאַק, און די אויגן פון אלע קינדער זענען געווען אויפגעהויבן צום רבי'ן, וועלנדיג זען וויאזוי ער וועט רעאגירן אויף אזא הארבע פאַל...

נאך עטליכע סעקונדעס פון שטוינונג און

אנגעצויגענע שטילקייט, האט זיך דער יונגל אויפגעכאפט, און מיט גרויס בושה איז ער אויפגעשטאנען פון זיין פלאץ. מיט שטרויכלנדע טריט איז ער צוגעגאנגען צום רבי'ן און געבעטן מחילה.

צום גרויסן שטוינונג פון יעדן איינעם, איז דער רבי געבליבן זייער שטיל און רואיג, און אנשטאט צו ווערן אין כעס האט ער אנגעהויבן צו בארואיגן דעם אינגל און אים שטארקן, זאגנדיג: ס'איז גארנישט געשען, איך גיי שוין ריין מאכן דעם טיש, און מען וועט באלד ארויסדרוקן נאכאמאל די בלעטער! קענסט זיך רואיג צוריקזעצן אויף דיין פלאץ, װװװ על מקומו יבא בשלום.

האט מיר רבי ישראל יעקב ערקלערט דער טעם פארוואס ער האט זיך אזוי געפירט. ווייל זעענדיג דעם גרויסן צער און חרטה פונעם קינד, וואס איז צוגעגאנגען מיט גרויס שרעק און ציטער צו בעטן מחילה! האט שוין אין אזא מצב נישט אויסגעפעלט אז מען זאל נאך אויך ווערן אין כעס אויף אים. און ביי זיך אין הארץ האט דער 'מלמד' אים 'מלמד זכות' געווען אז סוף כל סוף איז ער נאך א קינד... און קינדער קענען אמאל מאכן נאך גרעסערע גרייזן...

עטליכע יאר זענען דורכגעגאנגען פון דעם געשעעניש, און דער יונגל איז געווארן פון א כחה ד' יונגל צו א 'בר מצוה' בחור'ל, ער איז שוין ארויסגעגאנגען פונעם חדר און זיין בר מצוה איז שוין פארגעקומען ווען ער האט געלערנט אין ישיבה קטנה.

אין א טאג איידער זיין בר מצוה, האלטנדיג אינמיטן אויסטיילן די לאדענונגען, איז דער יונגל ספעציעל אנגעקומען צום חדר, און איז אריינגעגאנגען צום כחה ד' רבי אינדערציט פון די הפסקה. דער רבי האט אים גוט געדענקט און האט זיך געפריידט צו אים. נאכן אים פרעגן וויאזוי ער פילט זיך און וואס ער לערנט, האט דער יונגל דערלאנגט דעם שיינעם לאדענונג מיט גרויס באגייסטערונג, צוגעבנדיג אז כאטש עס איז נישט אזוי שטארק איינגעפירט צו רופן אלע רבי'ס פון די פריערדיגע יארן צום בר מצוה... מוז ער אבער מודה זיין אז דער געשטאלט פונעם רבי'ן באגלייט אים אלע יארן, וויבאלד ער קען נישט פארגעסן דעם שווערן פאל, ווען ער איז שוין געווען גרייט פאר די ערגסטע שטראף... און דא האט זיך דער רבי איבערהויפט נישט אויפגערגעט און נישט געבייזערט! און נישט נאר דאס, נאר ער האט מיר אויך איבערגעבעטן און בארואיגט.

אט די וואונדערליכע פירונג, האט דער יונגל אויסגעפירט, באלייכט מיר שטענדיג דעם וועג, און דעריבער בין איך ספעציעל געקומען לאדענען דעם רבי'ן צום בר מצוה!

די ספעציעלע טעלעפאן לייניע צו באשטעלן די ספרים פון 'מכון טיב'
פון הגה"צ **רבי גמליאל הכהן רבינוביץ** שליט"א

☎ קלינגט אריין ☎ באשטעלט ☎ דעליווערי פריי פון אפצאל - ביז צו אייער שטוב **0733-22-76-09**

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף ליכוי הרבים. המעוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email Sheldon@hpins.net Or | zeligk@gmail.com or text 718-249-7173